

vQIC&pg=PR5&hl=uk&source=gbs_selected_pages&cad=2#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 25.11.2023).

3. Драч: Я би поміняв п'ятьох наших президентів на одного Назарбаєва. URL: <https://gordonua.com/ukr/publications/-drach-ja-b-pominjav-pjatoh-nasih-prezidentiv-na-odnogo-nazarbajeva-196016.html> (дата звернення: 23.11.2023).

4. Кіктенко В. О. Ідеологія Комуністичної партії Китаю в період політики реформ і відкритості: проблема визначення та методологія досліджень / Китайська цивілізація: традиції та сучасність: матеріали XIV Міжнародної наукової конференції, 5 листопада 2020 р. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 70–73.

5. Омельченко В. Велика гра КНР за глобальне лідерство: історичні корені, сучасні інструменти, майбутні наслідки. 30 березня 2023 р. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/velyka-gra-knr-za-globalne-liderstvo-istorychni-koreni-suchasni-instrumenty-maibutni-naslidky> (дата звернення: 27.11.2023).

6. Бутирська Н. Китайські комуністи – за моральні цінності і проти «сексуальної революції». 18 вересня 2021 року. URL: <https://zn.ua/ukr/international/kitajski-komunisti-za-moralni-tsinnosti-i-proti-seksualnoji-revoljutsiji.html> (дата звернення: 22.11.2023).

7. Чинники і тренди економічного зростання в Україні: колективна монографія / за ред. М. І. Скрипниченко. Київ : Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2018. 386 с.

УДК 792.73 (510)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-347-0-24>

Пан Лун

ORCID: 0009-0005-3840-1445

аспірант

Навчально-науковий інститут мистецтв

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

ВПЛИВ БАКА КЛЕЙТОНА НА ЗАРОДЖЕННЯ ПОПУЛЯРНОЇ ЕСТРАДНОЇ МУЗИКИ В КИТАЇ

Ключові слова: популярна естрадна музика в Китаї, джаз, трубоч Бак Клейтон, США, Шанхай.

Зародження популярної естрадної музики в Китаї припадає на 1930-ті роки. У цей час молодий американський трубач Бак Клейтон (Buck Clayton, 1911–1991) створює в Лос-Анджелесі (США) свій джазовий оркестр, з яким у 1935 році приїжджає до Шанхая (Китай) для тривалого виступу в елегантному Cani-drome Ballroom.

Рис. 1. Бак Клейтон в Шанхаї, 1935

Дослідник китайської популярної музики Ендрю Ф. Джонс (Andrew F. Jones) пише: «Для Клейтона, який здобув джазову славу як член оркестру Каунта Бейсі, перебування в Шанхаї стало “найщасливішими двома роками” його життя, протягом яких він відчував, що “нарешті” отримав таку повагу та визнання, які йому відмовили в рідній країні через колір шкіри. Подорож Клейтона до Шанхая була прискорена жвавим транстихоокеанським трафіком музичних записів. Грамофонні записи музики Дюка Еллінгтона та інших виконавців уже досягли берегів Китаю, викликавши лютю для чорних оркестрів у міських нічних клубах і танцювальних залах. Таким чином, оркестр Клейтона, який походив із Лос-Анджелеса, був названий “Гарлемські джентльмени”, незважаючи на те, що жоден із учасників гурту ніколи не наважувався їхати на схід від Канзас-Сіті» [1, с. 1].

Вибір саме Шанхая не був випадковим, оскільки вже на той час він завоював собі репутацію «джазової Мекки» Азії. Американське походження «Гарлемських джентльменів» Бака Клейтона нехайно

вивело їх на вершину популярної музичної піраміди Шанхая, залишивши позаду музичні колективи інших етнічних походжень. Серед прихильників його мистецтва була дружина тодішнього політичного і військового правителя Китаю Чан Кайші Сун Мейлін і її сестра Ай-лін.

Щоправда, оскільки учасники оркестру були афроамериканцями, то вони і тут стикалися з американським расизмом з боку морських піхотинців: «Ідучи на рикшах і вигукуючи расові епітети, солдати жбурляли цеглою в Клейтона і його сподвижників» [1, с. 4].

У цей час Бак Клейтон співпрацював із педагогом і композитором Лі Цзіньхуеєм (Li Jin-hui), який брав активну участь у становленні китайської популярної музики в Шанхаї. Лі належить створення гібридного жанру американського джазу, музики з голлівудських фільмів і китайського фольку, а Бак Клейтон грав кілька пісень, які створив Лі Цзіньхуеєм, і таким чином переносив китайську музичну гаму в американську. Тож Лі теж багато дечого навчився від американського джазу, принесеного Клейтоном.

Ендрю Ф. Джонс пише: «Суперечлива марка популярної музики Лі, яку критики часто відкидають і критикують як “жовту” або “порнографічну” музику (huangse yinyue), а також міська медіа-культура, з якою вона була тісно пов’язана, є основним напрямком цього музичного, культурного та історичного дослідження епохи китайського джазу» [1, с. 6].

У путівнику 1935 року в Шанхаї Клейтон і Тедді Уетерфорд вказані як основні джазові атракціони на Канідромі.

Перед початком Другої китайсько-японської війни 1937 року Бак Клейтон покинув Шанхай. Йому приписують допомогу у зменшенні розриву між традиційною китайською музикою і шідайцю / мандопопом, а Лі в Китаї найбільше пам’ятають як жертву культурної революції.

Отож, незважаючи на короточасне перебування американського джазмена Бака Клейтона в Шанхаї, він вплинув на зародження популярної естрадної музики в Китаї, яка у XX сторіччі проявилася різними жанрами і напрямками.

Література:

1. Jones, Andrew F. Yellow music: media culture and colonial modernity in the Chinese jazz age. Durham and London: Duke University Press, 2001. 214 p.